

ارقام به میلیارد تومان

دوره	بدهی بانک‌های تجاری دولتی به بانک مرکزی	درصد رشد	بدهی بانک‌های تخصصی دولتی به بانک مرکزی	درصد رشد	بدهی بانک‌های خصوصی به بانک مرکزی
۱۳۹۱	۱,۷۳۰	-۴۸,۴	۴۴,۲۱۰	۲۱,۹	۲,۸۹۰
۱۳۹۲	۲,۶۶۰	۵۳,۸	۵۴,۷۷۰	۲۳,۹	۲,۸۳۰
۱۳۹۳	۵,۹۱۰	۱۲۲,۲	۵۵,۹۰۰	۲,۱	۲۳,۹۹۰
۱۳۹۴	۱۳,۸۸۰	۱۳۴,۹	۵۷,۲۸۰	۲,۵	۱۲,۴۷۰
۱۳۹۵	۱۲,۰۲۰	-۱۳,۴	۴۹,۴۴۰	-۱۳,۶	۳۸,۲۳۰
۱۳۹۶	۴,۵۱۰	-۶۲,۵	۴۷,۲۱۰	-۴,۵	۸۰,۳۱۰
۱۳۹۷	۲,۹۲۰	-۳۵,۳	۴۷,۷۷۰	۱,۲	۸۷,۴۸۰
۱۳۹۸	۴,۳۴۰	۴۸,۶	۴۷,۰۶۰	-۱,۵	۵۹,۲۹۰
۱۳۹۹	۸,۸۵۰	۱۰۳,۹	۴۴,۸۹۰	-۴,۶	۶۳,۴۰۰
مرداد ۱۴۰۰	۸,۱۰۰	-۸,۴	۴۷,۰۹۰	۴,۹	۶۹,۰۵۰

جمع کل با احتساب عدم تهاوتر

۱۶۹,۲۴۰

بدهی دولت بانک مرکزی و بانک‌ها

در طول دوره ۸ ساله دولت تدبیر و امید، بدهی دولت به بانک مرکزی همانطور که پیش‌تر اشاره شد روند افزایشی داشت. بدهی دولت به بانک مرکزی در پایان سال ۱۳۹۱ معادل ۱۳ هزار و ۱۶۱ میلیارد تومان و در پایان مرداد ماه ۹۲ که ماه پایانی فعالیت

دولت دهم بود، به رقم ۱۵ هزار و ۸۳۵ میلیارد تومان رسیده بود. در طول ۸ ساله دولت نهم و دهم از بازه زمانی اسفند ۸۳ تا اسفند ۹۱ بدهی دولت بانک مرکزی فقط ۹۸۶ میلیارد تومان افزایش یافته است. در صورتی که سال مبنای بدهی را مرداد ماه ۸۴ تا مرداد ماه ۹۲ در نظر بگیریم،

ارقام به درصد

عنوان	۱۳۹۱	۱۳۹۹
نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی	۶۴,۹	۹۹,۰۷
نسبت تسهیلات به سپرده (پس از کسر سپرده قانونی) در شبکه بانکی	۹۹,۷	۸۱,۱
سهم بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از پایه پولی	۵۰,۰	۲۶,۳
سهم بدهی بانک‌های تجاری دولتی به بانک مرکزی از پایه پولی	۱,۷	۲,۳
سهم بدهی بانک‌های تخصصی دولتی به بانک مرکزی از پایه پولی	۴۵,۳	۹,۷
سهم بدهی بانک‌های خصوصی و غیردولتی به بانک مرکزی از پایه پولی	۲,۸	۱۴,۳
سهم بانک‌های تجاری دولتی از کل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی	۳,۵	۸,۷
سهم بانک‌های تخصصی دولتی از کل بدهی به بانک‌ها به بانک مرکزی	۹۰,۵	۳۶,۸
سهم بانک‌های خصوصی از کل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی	۵,۷	۵۴,۳

۴ هزار و ۲۸۳ میلیارد تومان رشد کرده است که البته بخش عمده این رشد ناشی از تنخواه بودجه بوده که تا پایان آن سال تسویه شده است.

بنابراین به عبارت دقیق‌تر در دوره ۸ ساله دولت نهم و دهم بدهی دولت به بانک مرکزی تنها ۱۷,۵ درصد رشد داشته است. حسن روحانی رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم بارها تاکید کرده بود که بانک مرکزی قفل دولت نیست و ما از بانک مرکزی استقراض نمی‌کنیم. اما نگاهی به آمار بدهی دولت به بانک مرکزی نشان می‌دهد، یکی از بدترین دوران رابطه دولت و بانک مرکزی مربوط به دوره ۸ ساله دولت روحانی بوده است.

بدهی دولت روحانی به بانک مرکزی از رقم ۱۳ هزار و ۱۶۱ میلیارد تومان در پایان سال ۹۱ به ۱۱۵ هزار و ۲۲۰ میلیارد تومان در پایان سال ۹۹ رسیده است که با احتساب تنخواه بودجه سال جاری به رقم ۱۶۵ هزار و ۵۵۰ میلیارد تومان می‌رسد.

درواقع در باز زمانی اسفند ۹۱ تا اسفند ۹۹ بدهی قطعی دولت به بانک مرکزی ۷,۷ برابر شده و در بازه زمانی مرداد ۹۲ تا مرداد ۱۴۰۰ بالغ بر ۹,۴ برابر شده است.

این بدهی، فارغ از بدهکار شدن دولت با فروش حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی در دولت تدبیر و امید یکی دیگر از چالش‌های دولت سیزدهم در کنترل متغیرهای پولی و نقدینگی است.

دولت تدبیر و امید در شرایطی این اوراق